

KØBENHAVNS KOMMUNE

Teknik- og Miljøforvaltningen
By og Klima

NOTAT

23-08-2010

Sagsnr.
2010-20731126547

Dokumentnr.
2010-564047

Sagsbehandler
Lone Madsen

Hvidbog 1

Kommuneplantillæg med VVM-redegørelse og miljøvurdering for opstilling af vindmøller i København

august 2010

By og Klima

Njalsgade 13
Postboks 259
1502 København V

Telefon
3366 5963

E-mail
lonmad@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009595959

www.kk.dk

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1. Indledning	2
Kapitel 2. Sammenfattende vurdering	3
Kapitel 3. Beskrivelse af det fremlagte projekt	4
Kapitel 4. Resume af de indkomne høringssvar	5
Kapitel 5. Vurdering af de indkomne bemærkninger	9
Kapitel 6. Oversigt over modtagne høringssvar	15

Kapitel 1. Indledning

Københavns Kommune har besluttet at sætte en planlægning i gang som muliggør opstilling af vindmøller i København. Baggrunden er at Københavns Kommune har et mål om at være CO₂-neutral i 2025, hvilket er formuleret i Københavns Klimaplan fra 2009. Etablering af vindmøller er et vigtigt middel til at opnå en CO₂-reduktion og er derfor udpeget som et såkaldt fyrtårnsprojekt.

Københavns Kommune har gennemført den forudgående høring bl.a. via kommunens høringsportal og udsendelse af en debatfolder for at indkalde ideer, bemærkninger og forslag fra borgere, organisationer, foreninger mv. inden et forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse og miljøvurdering udarbejdes.

Kommuneplantillægget omfatter forslag til opstilling af vindmøller på fire lokaliteter i Københavns Kommune nemlig Nordhavn, Lynetten, Prøvestenen og Kalvebod Syd. VVM-redegørelsen vil omfatte opstilling af møller på Prøvestenen og Kalvebod Syd.

Det har været muligt at indsende høringssvar i perioden fra den 16. december 2009 til den 1. februar 2010. Desuden har der været afholdt et borgermøde den 20. januar 2010, hvor der blev informeret om projektet og givet mulighed for at stille afklarende spørgsmål til den forestående planlægning.

Denne hvidbog indeholder en oversigt over samtlige modtagne høringssvar, et resumé og en vurdering af de skriftlige bemærkninger, der er modtaget i høringsperioden. Der er kommet bemærkninger fra 25 myndigheder, organisationer og foreninger samt privatpersoner. Alle høringssvarene kan læses i deres fulde længde på hjemmesiden www.kk.dk/vindmoeller og på www.blivhoert.kk.dk

Bemærkningerne drejer sig overvejende om forebyggelse af miljøpåvirkninger som gener fra støj og skyggeafkast samt visuelle effekter. Desuden nævnes værditab, køb af andele, forslag om alternative placeringer samt påvirkninger af fugle, trafikanter, rekreative interesser og kulturarv. I kapitel 6 bagerst i hvidbogen er en oversigt over bemærkningerne fordelt på emner.

Københavns Kommunes sammenfattende vurdering ses i kapitel 2. Et resumé af de indkomne bemærkninger findes i kapitel 4 og kommunens vurdering af bemærkningerne fremgår af kapitel 5.

Den videre proces

Når hvidbogen er tiltrådt af Borgerrepræsentationen, vil den blive sendt til dem, der har fremsendt bemærkninger. Efter tidsplanen vil et forslag til kommuneplantillæg med VVM-redegørelse og miljøvurdering blive offentliggjort i foråret 2011, og der vil være en høring på to måneder, hvor det vil være muligt at komme med bemærkninger til forslaget.

Sideløbende med kommuneplantillægs- og VVM-processen vil der være en proces med at tilvejebringe de nødvendige lokalplaner for de to lokaliteter ved Prøvestenen og Kalvebod Syd.

Det er vurderet, at kommuneplantillægget er omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer (Bekendtgørelse nr. 936 af 24/09/2009). Kommuneplantillægget omfatter de fire lokaliteter: Kalvebod Syd, Prøvestenen, Lynetten og Nordhavn. Kravene om miljøvurdering af planerne for Prøvestenen og Kalvebod Syd er opfyldt ved at supplere VVM-redegørelsen med bla. et overvågningsprogram. Vedrørende planerne for Nordhavn og Lynetten vil der blive udarbejdet en særskilt miljøvurdering, der indgår som et kapitel i plandokumentet.

Der planlægges en offentlighedsfase med borgermøde foråret 2011. Datoen for mødet vil blive annonceret i dagspressen. Derefter vil Teknik- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen behandle forslag til lokalplaner samt forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse og miljøvurdering endeligt. Hvis det bliver vedtaget, er der en klagefrist til Naturklagenævnet på fire uger.

Kapitel 2. Sammenfattende vurdering

Mange høringssvar omfatter miljøpåvirkninger vedrørende støj, skygge, refleksioner, natur- og planteliv, kulturhistorie, rekreative og visuelle forhold. Alle disse emner vil blive inddraget og vurderet for anlægs- og driftsfase i VVM-redegørelsen, og der vil blive redegjort for afværgeforanstaltninger. Derudover peges specifikt på påvirkninger af det fugleliv, som udgør udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området på Kalvebod Syd. Der vil som en del af VVM-redegørelsen blive gennemført undersøgelser af fuglelivet og foretaget en konsekvensvurdering i henhold til habitatbekendtgørelsens krav.

Det er nævnt i nogle høringssvar, at opstilling af møller i det fredede område på Kalvebod Syd er problematisk i forhold til fredningens formål. I VVM-redegørelsen vil møllernes indvirkning på de

fredningsmæssige værdier blive belyst og vurderet. VVM-redegørelsen vil således danne baggrund for at udarbejde en dispensationsansøgning til Fredningsnævnet, når projektet er blevet fastlagt.

Herudover peges på sikkerhedsmæssige aspekter som afmærkning, havari og isnedslag. Specielt skal der tages hensyn til flysikkerhed og trafiksikkerhed samt sikkerhed i forhold til tankanlæg på Prøvestenen. Der er på baggrund af høringsvarene udarbejdet en foreløbig redegørelse vedrørende sikkerhedsmæssige aspekter. VVM-redegørelsen vil belyse sikkerhedsaspektet yderligere bl.a. ved beregninger af sandsynligheden for at der sker uheld og ved en række visualiseringer af møllerne ved motorvejsanlægget.

Der er endvidere ønske om at få visualiseret konsekvenserne af opstilling af møllerne på lang afstand i Nordhavn og på Lynetten. Der vil i denne fase blive udført en visualisering af en udvalgt placering af møllerne på de to lokaliteter som følge af miljøvurderingen af kommuneplantillægget. Dog ikke på så detaljeret niveau, som i en VVM-undersøgelse. Det vil komme i en senere fase, når der skal gennemføres en VVM-undersøgelse for de to lokaliteter.

Flere høringsvar peger på et ønske om at samle vindmøllerne i havvindmølleparker frem for på land. Andre peger på at opstille mindre møller på alternative placeringer. Dette projekt omfatter møller på land, og er et led i Københavns Kommunes Klimaplan. Kommunen arbejder sideløbende med en strategi for møller uden for kommunegrænsen, herunder møller til havs.

Endelig er der mere tekniske spørgsmål vedr. andele og erstatninger. Der er generel stor opbakning til køb af andele og til at oprette vindmøllelaug.

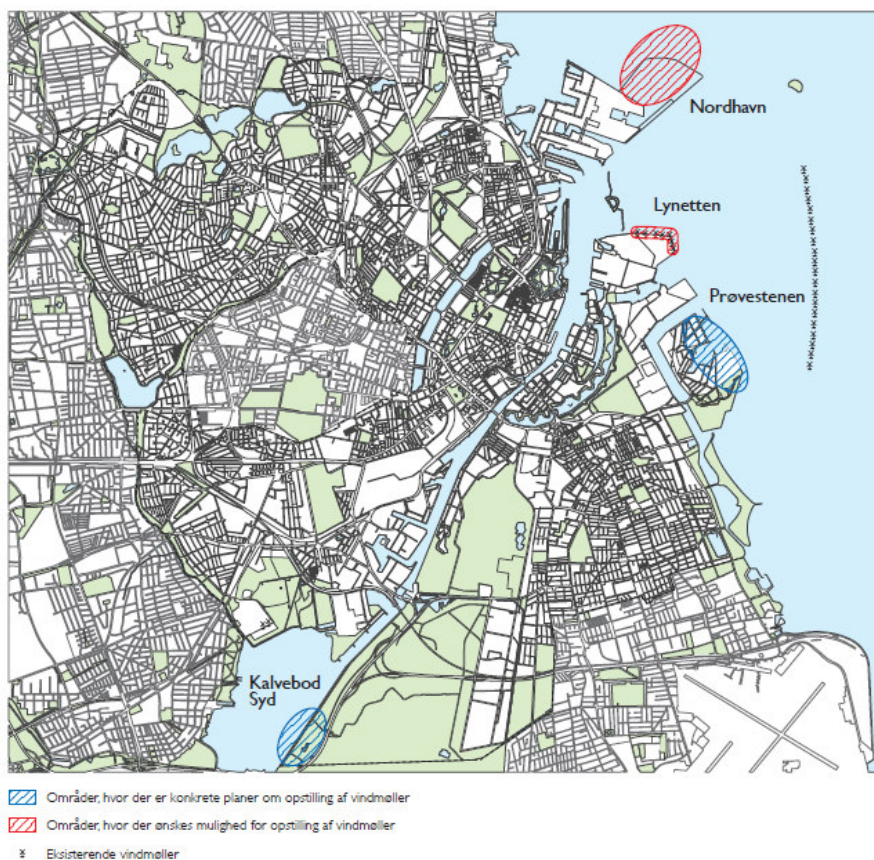
Kapitel 3. Beskrivelse af det fremlagte projekt

Københavns Kommune har som led i Københavns Klimaplan besluttet at sætte en planlægning i gang for opstilling af vindmøller i kommunen. Da økonomisk rentable møller skal være store, er det begrænset hvilke lokaliteter, det er muligt at opstille vindmøller på i København. Derfor er der gennemført en forundersøgelse med henblik på at udvælge de placeringer, hvor praktiske muligheder, økonomi og miljøforhold samlet set er bedst. Der blev valgt fire lokaliteter, hvor det blev vurderet, at det er muligt i fremtiden at opstille møller. Der blev i den indledende fase ikke taget stilling til den konkrete placering af møllerne på den pågældende lokalitet.

På Prøvestenen og Kalvebod Syd blev det vurderet, at det er muligt at opstille vindmøller indenfor en kortere årrække, mens opstilling af møller på Nordhavn først kan ske i tilknytning til opfyldningen af

området. På Lynetten kan der først opstilles møller, når de eksisterende møller skal nedtages.

Det blev skønnet, at der på hver lokalitet kan opføres 3-4 møller på op til 150 m med en samlet effekt på 22 MW. Det forventes at møllerne på de to lokaliteter kan producere op til 50.000 MWh årligt, hvilket svarer til el-forbruget for omtrent 20.000 husstande. Det er beregnet at møllerne kan reducere udledningen af CO₂ med op til 26.000 tons årligt. Klimaplanens mål er at reducere CO₂-udledningen på energiområdet med i alt 375.000 tons om året i 2015.

Kapitel 4. Resume af de indkomne høringsvar

De indkomne bemærkninger er fordelt på tre grupper: ”myndigheder”, ”organisationer, foreninger og institutioner” og ”privatpersoner”. Der er ingen høringsvar fra ”virksomheder og selskaber”.

Myndigheder

Miljøcenter Roskilde vurderer, at opstilling af møller på Kalvebod Syd forudsætter en ny fredningssag. Miljøcentret peger endvidere på, at konsekvenser skal afklares for Natura 2000-området, Amagermotorvejen og flytrafikken. Desuden gør miljøcentret

kommunen opmærksom på den grønne fond, som kommunen kan søge: Energinet.dk.

Gentofte Kommune er imod opfyldning ved Nordhavn, og dermed opstilling af vindmøller på denne lokalitet. Kommunen ønsker, at der undersøges en række forhold som f.eks. støj og visuelle påvirkning af kystlandskabet udført for et konsekvensområde for kommunens sydlige kyststrækning.

Københavns Bymuseum har ingen indvendinger mod opstilling af vindmøller, såfremt møllerne på Prøvestenen ikke berører selve Prøvestensfortet.

Lyngby-Tårnbæk Kommune påpeger, at møllerne i Nordhavn eventuelt kan ses fra Taarbæk, men vil afvente VVM og miljøvurdering.

Tårnby Kommune anmoder om, at der foretages en konsekvensvurdering for arter hjemhørende i fuglebeskyttelsesområde Vestamager.

Kulturarvsstyrelsen peger på, at der skal udføres arkæologiske forundersøgelser på Prøvestenen og Kalvebod Syd afhængigt af den eksakte placering af møllerne. Styrelsen gør opmærksom på, at resterne af fortet på Prøvestenen er fredet fortidsminde.

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste understreger, at møller af en bestemt størrelse skal afmærkes af hensyn til flysikkerheden og nævner, at der i det videre arbejde skal tages hensyn til fyrafmærkning, så den stadig kan observeres uhindret.

Vejdirektoratet ønsker at få undersøgt, om møllerne ved Kalvebod Syd kan have konsekvenser for trafiksikkerheden på Amagermotorvejen, Centrumforbindelsen og Øresundsmotorvejen.

Organisationer, selskaber og foreninger

Amager Vest Lokaludvalg er positive overfor opstilling af vindmøller. Lokaludvalget peger på, at den fremtidige rekreative anvendelse af Kalvebod Syd ikke må forringes, når møllerne skal tages ned, og opfordrer i øvrigt kommunen til at gøre de københavnske virksomheder opmærksomme på køb af andele. Desuden bør det overvejes at opstille flere møller f.eks. på en lokalitet eller opsætte flere møller samlet set.

Amager Øst Lokaludvalg er positive overfor opstilling af møller og støtter opførelsen på Prøvestenen og peger på, at der bør være offentlig adgang tæt ved møllerne fra land- og vandsiden. Desuden nævnes behovet for undersøgelser af støj og visuelle forhold. Amager Øst Lokaludvalg opfordrer til, at adgangen til at købe andele ikke

begrænses til de 20 % af produktionen, og opfordrer forvaltningen til at tage initiativ til at udvide forsøgsanlægget med geotermi ved Amagerværket.

Indre By Lokaludvalg støtter initiativet om vedvarende energiproduktion og vil gerne bakke op om lokale initiativer i bydelen til etablering af f.eks. et lokalt vindmøllelaug.

Christianshavns Lokaludvalg tager forslaget til efterretning uden bemærkninger.

Kongens Enghave Lokaludvalg ser positivt på vindmøller i København. Det anbefales at undersøge om Tippen som rekreativt område bliver påvirket af støj samt undersøge fuglenes trækruter i Kalvebodkilen i forbindelse med VVM-undersøgelsen.

Østerbro Lokaludvalg er positiv overfor planen om opstilling af vindmøller på Nordhavn, og ønsker at vurdering af støjpåvirkninger herunder lavfrekvent støj indgår i VVM-undersøgelsen.

Akademirådet anbefaler, at opstilling af vindmøller sker til havs, dels fordi det er muligt at opstille større møller med større effekt og dels for at undgå konsekvenser på den samlede byprofil og vanskelig indpasning af møllerne på de fire lokaliteter.

Grundejere i Grundejerforeningen Strandvang i Hvidovre påpeger en række negative konsekvenser ved opstilling af møller på Kalvebod Syd herunder Kalvebodkilefredningen, ekstra støjbelastning sammen med motorvejen, afstand og sikkerhed til Amagermotorvejen, støj og lysforurening fra møllerne og påvirkninger af EU-fuglebeskyttelsesområdet. Desuden forbeholder grundejerne sig ret til at kræve erstatninger for værdiforringelse som følge af forringet udsigt.

Foreningen til Gentofte Kommunes Udvikling og Forskønnelse, FOGUS er positive overfor vedvarende energi, men peger på problemer for boligområder med støj- og skyggegener ved opstilling af møller. FOGUS ønsker en visualisering af de planlagte vindmøller i Nordhavn set fra boligerne ved Tuborg Havn, og har desuden bemærkninger til den nye opfyldning på Nordhavn.

Danmarks Naturfredningsforening, DN, er generelt positive overfor opstilling af møller i København men anbefaler, at der findes et andet sted end Kalvebod Syd pga. fredning, strandbeskyttelseslinje og Natura 2000-område. DN gør opmærksom på, at der skal udarbejdes en konsekvensvurdering af Natura 2000-området. Derudover foreslår DN, at kommunen undersøger muligheden for at opstille mindre vindmøller langs jernbanelinjer og "by-vindmøller" på tagene af primært offentlige bygninger.

Friluftsrådet ser gerne, at oplægget anvendes som udgangspunkt for en generel debat om mulige og realistiske CO₂-neutrale og vedvarende energiforsyningstyper i Københavnsområdet. Friluftsrådet peger på, at de foreslåede placeringer ligger i læ af storbyen og derfor ikke har en optimal udnyttelsesgrad energimæssigt.

Østerbro Lokalråd er positive overfor opstilling af vindmøller i København men anbefaler, at stille store møller på havet eller reducere højden til f.eks. 90 m. Lokalrådet peger på, at synligheden af møllerne nedtones bl.a. ved et farveskift til en blålig nuance og at naturen tilgodeses ved at sætte hegn op af møllerne til fordel for klatreflora og fugle.

Miljøpunkt Indre By-Christianshavn ser gerne at vindenergi bliver synlig i bybilledet og at den bliver folkeeje, og er positive overfor valg af lokaliteterne. Peger desuden på Peberholm som potentiel lokalitet for vindmøller. Foreningen foreslår at lave en form for Energipark på Refshale-øen og at kommunen forbereder muligheden for opstilling af mindre møller langs havnefronten ”en havnemøllepark fra Nordhavn til Sydhavn”.

Privatpersoner

Palle Svingholm gør opmærksom på konkurrence om vinden og kumulative skyggeeffekter med de eksisterende mølleparker: Lynetten og Middelgrunden. Opstilling af nye møller skal ikke gå udover de eksisterende andelshavere.

David Neil Kristensen siger nej til vindmøller og påpeger en række grunde som bl.a. at vindmøller bremser jordrotation, frembringer turbulens i lufthavet, giver problemer for liv i vandet og i luften samt for skibsfart og lufttrafik. Desuden peges på, at vindmøller kræver meget vedligeholdelse i forhold til deres levetid, og at de kan gå i stykker og dermed være farlige.

Tine Willer peger på området Otto Busses Vej til opstilling af vindmøller. Områdets borgere kunne inddrages med køb af andele.

Jess Groth peger på, at oplægget om vindmøller omfatter kæmpemøller på op til 150 m. De vil være visuelt dominerende særligt i Amager Fælled og han mener ikke, at visualiseringen i høringsmaterialet er retvisende, da møllerne ses tæt på og ikke over længere afstande. Jess Groth opfordrer til ikke udelukkende at fokusere på store møller, men at inddrage mindre møller på f.eks. 80 m i den videre planlægning for områderne.

Kapitel 5. Vurdering af de indkomne bemærkninger

Mange af de indkomne bemærkninger omhandler de samme forhold og kan grupperes indenfor følgende emner:

- miljøpåvirkninger
- sikkerhed
- alternativer
- andele og erstatninger
- andet

I det følgende fremgår Københavns Kommunes vurdering af, hvordan bemærkningerne fordelt på de ovennævnte emner, skal indgå i det videre arbejde.

Miljøpåvirkninger

Alle de indkomne bemærkninger, som vedrører krav til at få undersøgt forskellige miljøforhold indenfor vindmøllernes influenszone på Kalvebod Syd og Prøvestenen, vil blive imødekommet i VVM-undersøgelserne.

Miljøvurdering af planerne for Nordhavn og Lynetten vil blive udført på et mere overordnet niveau i overensstemmelse ved *Vejledning for Lov om miljøvurdering af planer og programmer*. Vurderingen vil blive udført på baggrund af eksisterende materiale suppleret med visualiseringer af en udvalgt placering af møllerne fra fotostandpunkter langs med kysten. Den endelige influenszone vil først blive undersøgt i en senere fase i forbindelse med VVM-processen.

Støj

I forbindelse med VVM-redegørelsen gennemføres en vurdering af støjpåvirkningen ved beboelser, udendørs erhvervs- og opholdsarealer og rekreative områder. Støj vil kunne forekomme i anlægsfasen under transport af byggematerialer, og opførelse af vindmøllerne. I driftsfasen kan der være støj fra vindmøllernes rotorblade.

Der udføres beregninger af støjdbredelsen for møllerne i både hovedforslag og alternativer. Støjdbredelsen vil blive vist på kort, som med forskellig farve angiver forskellige støjniveauer. Disse vil blive vurderet i forhold til gældende støjgrænser.

Herudover vurderes også kumulative effekter af projektet f.eks. i forhold til støj fra motorvej. Forhold vedrørende lavfrekvent støj fra møllerne vil også indgå i VVM-undersøgelserne.

VVM-undersøgelserne vil også belyse hvilke afværgetiltag, der eventuelt kan etableres for at undgå eller mindske skadelige indvirkninger af projektet.

Visuelle forhold

VVM-undersøgelserne vil belyse de visuelle konsekvenser af forslagene på Kalvebod Syd og Prøvestenen, både for de nære områder og fra områder på større afstand, hvor møllerne stadig kan ses og påvirke oplevelsen af landskabet. Der bliver foretaget visualiseringer, hvor møllerne ses fra forskellige udvalgte fotostandpunkter. Ved udvælgelse af fotostandpunkter inddrages de indkomne bemærkninger. De visuelle effekter vil blive vurderet ved boligområder i forskellig afstand fra møllerne, og i forskelligt samspil med byens skyline og eksisterende møller herunder havvindmøllerne på Middelgrunden og møllerne ved Avedøreværket. Endvidere vurderes virkninger af møllernes lysmarkeringer set ud fra udvalgte afstande og områder.

Refleksion og skyggeeffekter

VVM-redegørelsen vil omfatte vurderinger af refleksioner og skyggekast fra møllerne. Gener fra vindmøller som følge af refleksioner og skyggekast fra vingerne afhænger af de meteorologiske forhold, for så vidt angår sol og vindhastighed. Derudover afhænger generne af antallet af møller i en gruppe og deres placering i forhold til nabobeboelserne samt af de topografiske forhold og møllernes rotordiameter. Der gennemføres beregninger i programmet WindPro efter retningslinjerne i *Vejledning til vindmøllecirkulæret*.

Generne vil ligesom støjgener blive vurderet i forhold til både beboelse, udendørs erhvervs- og opholdsarealer og rekreative områder.

Natura 2000-området ved Kalvebod Syd

Natura 2000-området Vestamager og havet syd for ligger umiddelbart op ad projektområdet ved Kalvebod Syd. Der skal derfor foretages en konkret konsekvensvurdering for de arter og naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for habitatområdet samt for de fugle, som indgår i udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet.

I Natura 2000-konsekvensvurderingen undersøges tilstedeværelse af relevante bilag IV- og bilag II-arter, der er strengt beskyttede jf. EF-habitatdirektivet. Der gennemføres undersøgelser af antallet af vinterrastende fugle, yngleområder og fugleflugtslinjer i forhold til vindmøllernes placeringer, ligesom supplerende data omkring fugletræk i projektområdet indhentes fra Dansk Ornitologisk Forenings fugledatabase (DOFbasen) eller fra lokale ornitologer.

Det vil desuden blive vurderet, om vindmøllerne vil have nogen negativ påvirkning på flagermus (opført på EF-habitatdirektivets bilag IV), hvis de findes i lokalområdet. Er der mulighed for konflikt mellem de beskyttede arters levevilkår og vindmøllernes etablering, foreslås relevante afværgeforanstaltninger.

Fredning, strandbeskyttelseslinje og fortidsmindebeskyttelse

Etablering af vindmøller forventes ikke at berøre fortidsmindebeskyttelsen på Prøvestenen.

Kalvebod Syd er udvalgt som egnet lokalitet til opstilling af vindmøller, hvad angår vindforhold, afstand til beboelse og den nuværende anvendelse til affaldsdepot, men det kræver, at vindmøllerne ikke er i konflikt med Kalvebodfredningens formål, og at der kan opnås en dispensation fra Fredningsnævnet. VVM-redegørelsen vil undersøge, om de landskabelige, naturmæssige og rekreative værdier påvirkes og dermed om de fredningsmæssige værdier kan tage skade. Der kan først søges om dispensation, når der ligger et konkret og vedtaget projekt. Det bemærkes, at møllerne vil blive fjernet senest, når affaldsdeponeringen er afsluttet, og arealerne kan frigives til rekreative formål, som forudsat i fredningen og i lokalplanen for området.

Der skal endvidere søges dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Projektet skal generelt udformes, så der kan opnås de fornødne tilladelser og dispensationer, som skal gives, når plangrundlaget er vedtaget.

Sikkerhed

Flere høringssvar peger på sikkerhed og risikoforhold. Der tænkes både på isnedslag, havari, og rigtig afmærkning af møller samt at sikre at møllerne ikke forstyrrer vejskiltning, fyrafmærkning samt afmærkninger af hensyn til flytrafikken.

Der vil i VVM-redegørelsen blive redegjort for sikkerheden af møllerne herunder isnedslag og havari. Desuden skal visualiseringer belyse eventuelle gener for trafikanter på Amagermotorvejen, Centrumforbindelsen og Øresundsmotorvejen.

Eventuelle krav fra Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste, Statens Luftfartsvæsen og Kystdirektoratet og andre relevante myndigheder vil blive indarbejdet i projektet i forbindelse med VVM-undersøgelserne.

Alternative placeringer

Projektet omfatter kun opstilling af vindmøller på land, men der er flere høringssvar, der anbefaler at der opstilles flere møller til havs i vindmølleparker frem for et mindre antal møller på flere lokaliteter i byen.

Der er også høringssvar der foreslår at opstille mindre møller på f.eks. 80 eller 90 m på de lokaliteter, som er omfattet af planlægningen.

Derudover peges på andre alternativer som opstilling på Peberholm, og det foreslås at opstille mindre møller langs havnen som ”Havnemøllepark fra Nordhavn til Sydhavn”

Herudover peges på opstilling af mindre møller f.eks. i området ved Otto Busses Vej, og langs med jernbaner. Desuden foreslås at undersøge små tagmøller på offentlige bygninger.

Vurdering

Forslag til kommuneplantillæg med miljøvurdering og VVM-redegørelse er afgrænset til at omfatte vindmøller på land. Som led i Københavns Kommunes Klimaplan arbejdes der samtidig på en strategi for møller herunder havvindmøller. Strategien har været behandlet af Teknik- og Miljøudvalget i juni, af Økonomiudvalget i august 2010 og forventes færdig i efteråret 2010. Den igangsatte planproces er således første fase i projektet, og kommunens engagement i flere møller til havs vil indgå i det videre arbejde. I forbindelse med udarbejdelse af strategien er det vurderet, at udmøntningen af CO₂-reduktion fra vindmøller er mest realistisk ved en møllestørrelse på minimum 120 meter.

Det er Københavns Kommunes vurdering, at der ikke findes andre realistiske muligheder for opstilling af yderligere ”fullscale” møller blandt andet på grund af afstandskrav til beboelse, støjgrænser mv. end de fire steder, som undersøgelsen peger på (Kalvebod Syd, Prøvestenen, Lynetten og Nordhavnen).

Københavns Kommune har udarbejdet retningslinjer for tagvindmøller, som har en række anbefalinger vedrørende tagvindmøllers indpasning i byen.

Andele og erstatninger

Der peges på, at køb af andele ikke bør begrænses til 20 % af produktionen, og at virksomheder også opfordres til at tegne andele. Hvidovre Grundejerforening peger på, at de ønsker erstatning som følge af forringet udsigt, hvis møllerne opstilles på Kalvebod Syd.

Lov om fremme af vedvarende energi (Lov 1392 af 27.12.2008) omfatter en køberet til vindmølleandele for lokale borgere. Heri fastslås, at mindst 20 % af projektets værdi skal udbydes som andele efter nærmere fastlagte regler. Det præcise antal andele er endnu ikke fastlagt, og høringssvaret herom vil indgå i de videre overvejelser.

Københavns Kommune arbejder for at også københavnske virksomheder får mulighed for at købe andele i vindmøllerne. Virksomheder er dog ikke iflg. *Lov om fremme af vedvarende energi* berettiget til at købe andele inden for køberetsordningen.

Af § 6-12 i ovennævnte lov fremgår, at den der ved opstilling af en eller flere vindmøller forårsager værditab på fast ejendom, skal betale herfor, idet værditabet skal udgøre mindst 1 % af ejendommens værdi. Der vil ved et offentligt møde, der vil blive annonceret i lokale aviser, blive redegjort for opstillingens konsekvenser for de omkringliggende faste ejendomme. Herefter vil der kunne anmeldes krav på betaling inden for fire uger efter afholdelse af mødet. Taksationsmyndigheden træffer afgørelse i eventuelle erstatningssager.

Andet

Der er høringssvar som berører relaterede emner til planforslaget. Disse er følgende i stikordsform:

- der foreslås anden farve på møllerne og plantevækst op af møllebenet
- der ønskes offentlig adgang til møllerne
- kommunen anbefales at oplyse om mulighederne i den grønne ordning i forbindelse med projektet.
- der ønskes en debat om mulige og realistiske CO₂-neutrale og vedvarende energiforsyningstyper i København
- forvaltningen opfordres til at tage initiativ til at udvide forsøgsanlægget med geotermi ved Amagerværket
- flere lokaludvalg og foreninger ønsker at oprette vindmøllelaug.

Vurdering

Der er ikke umiddelbart noget til hinder for at inddrage mølleben til planter eller andet, hvis det kan indpasses i de planlagte aktiviteter for det område, hvor møllen opstilles. Mulighederne vil blive beskrevet nærmere i VVM-redegørelsen. Her vil også krav til farvevalg, belægninger og lysmarkeringer indgå.

Der vil blive offentlig adgang til møllerne, hvis der er offentlig adgang til de arealer, hvor møllerne opstilles. Det vil afhænge af den præcise placering.

Den grønne ordning giver kommuner mulighed for at søge tilskud til initiativer, som iværksættes for at fremme lokal accept af opstillingen af nye vindmøller på land. Københavns Kommune vil inddrage disse muligheder i indsatsen for bl.a. at forankre det brede ejerskab til vindmøller i København.

Københavns Kommunes Klimaplan indeholder forskellige initiativer for en CO₂-neutral energiforsyning i København, herunder omstilling fra fossile til vedvarende energikilder. F.eks. arbejdes konkret med erstatning af kul med biomasse og geotermi, herunder udvidelse af det nuværende geotermiske demonstrationsanlæg, Margretheholm. I forbindelse med arbejdet med at gøre København CO₂-neutral i 2025 inviterer Københavns Kommune alle aktører til at bidrage.

Københavns Kommune værdsætter opbakningen fra lokaludvalgene til arbejdet med at etablere vindmøller i København og vil fortsætte dialogen i det videre forløb.

Kapitel 6. Oversigt over modtagne hørings svar

		Forslag om alternativer	Støj påvirkninger	Naturinteresser	Visuelle påvirkninger herunder skyggekast	Rekreative interesser	Kulturhistoriske interesser	Sikkerhed	Andet	Til efterretning
Myndigheder										
1	Miljøcenter Roskilde			X				X	X	
2	Gentofte Kommune		X		X				X	
3	Lyngby-Taarbæk Kommune									X
4	Tårnby Kommune			X						
5	Kulturarvsstyrelsen						X			
6	Forsvarets Bygnings- og Etablisementtjeneste (FBE)							X		
7	Vejdirektoratet							X		
8	Københavns Bymuseum						X			
Organisationer, foreninger og institutioner										
9	Amager vest Lokaludvalg	X				X			X	
10	Amager Øst Lokaludvalg		X		X	X			X	
11	Indre By Lokaludvalg								X	
12	Christianshavns Lokaludvalg									X
13	Kongens Enghave Lokaludvalg		X	X		X				
14	Østerbro Lokaludvalg		X							
15	Akademirådet	X								
16	Repræsentanter for Grundejerforeningen Strandvang		X		X			X	X	
17	Foreningen til Gentofte Kommunes Udvikling og forskønnelse (FOGUS)		X		X					
18	Danmarks Naturfredningsforening	X		X					X	
19	Friluftsrådet								X	
20	Østerbro Lokalfåd	X		X	X					
21	Midtpunkt Indre By-Christianshavn	X							X	
Privatpersoner										
22	Palle Svingholm				X				X	
23	David Neil Kristensen			X				X	X	
24	Tine Willer	X							X	
25	Jess Groth	X			X					